

Regeringskansliet, Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: li.jl@regeringskansliet.se

Remiss av SOU 2025:58 En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa

Er beteckning: LI2025/01991

Sammanfattning

Länsstyrelsen Stockholm delar utredarens förslag om att det behövs bättre statistik och uppföljning inom hästnäringen samt att öka digitaliseringen av hästpassen. Vi delar även förslaget om att Regeringen bör gå vidare med förslaget att ändra lagen så att köp av dyrare, levande djur undantas från konsumentköplagens tillämpningsområde.

När det gäller ökade möjligheter till finansiering och lönsamhet för hästföretagare ställer sig Länsstyrelsen positiv. Investeringarna behöver dock inte nödvändigtvis finansieras via åtgärden för ökad konkurrenskraft i den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) i nästa programperiod.

Länsstyrelsen anser inte att öronmärkta medel till små företag och mindre investeringar ska införas eftersom det minskar flexibiliteten vilket kan leda till inlåsnings effekter.

Länsstyrelsen ser utmaningar i att införa en generell bygglovsbefrielse för hästverksamhet då verksamhetens art kan ha stor omgivningspåverkan beroende på omfattning. Lättnader i 7 kap 16 § miljöbalken har så sent som 1 juli 2025 utökats och förtydligats och det kan därför finnas skäl att avvakta kommande tillämpning av detta lagrum.

Länsstyrelsen delar generellt utredarens bedömning att minskad administrativ börda kan underlätta för hästföretagen. För att säkerställa efterlevnaden och tillsynen av regelverket finns det dock

fördelar med att öka informationsinsatser och förenkla administration framför att minska antalet djurskyddsbestämmelser.

Länsstyrelsen delar inte utredningens förslag om att andra yrkeskårer än veterinärer ska ges möjlighet att efter utbildning utföra ultraljudsundersökningar inför seminering och dräktighetsundersökning av ston. Risken för allvarliga komplikationer är större på häst än nötkreatur.

Länsstyrelsen delar inte utredningens förslag om att införa villkorad läkemedelsanvändning, ViLA, till näringsverksamheter med häst eftersom det bedöms vara en stor risk för att antibiotika används i onödan.

Länsstyrelsen välkomnar intresset för forskningsstöd för att undersöka de långsiktiga konsekvenserna av de positiva effekterna på barns och ungas fysiska och psykiska hälsa samt sociala utveckling baserat på deltagande i hästverksamheter.

Länsstyrelsen tillstyrker utredarens bedömning att utbildningsmöjligheterna inom hästföretagen bör öka och då med tydligt fokus på hästvälfärd. Detsamma gäller förslaget om ökat forskningsstöd och breddningen av deltagande i hästverksamheter vad gäller barn och unga särskilt i socioekonomiskt utsatta områden.

Länsstyrelsen delar utredarens problembeskrivning av ojämställdheten inom hästnäringen. Förslagen att finansiera företag med mera kan komma att stötta de kvinnor som äger sådana.

Synpunkter på utredarens förslag

Nedan redogörs för synpunkter på några av förslagen.

3 Stärkt företagande och ökad sysselsättning

Länsstyrelsen delar utredarens problembeskrivning av ojämställdheten. Förslagen att finansiera företag med mera kan komma att stötta de kvinnor som äger sådana. I övrigt är det oklart om ojämställdheten kan komma att förändras av förslagen. En annan fråga gäller behovet av att få fler män och pojkar att intressera sig för verksamheter med hästar.

4 Utbildningsbehov inom hästnäringen

Länsstyrelsen delar utredarens syn på att utbildningsmöjligheterna inom häst bör öka, för alla åldrar och genom olika nivåer av utbildning. Länsstyrelsen tillstyrker utredarens bedömning att utbildningarna behöver ha ett tydligt fokus på hästvälfärd. Ett ökat utbud av utbildning för redan yrkesverksamma inom hästnäringen är viktigt, särskilt om högre krav på utbildning ska ställas för tillstånd till hästverksamhet. Detta ställer sig Länsstyrelsen positiv till.

Länsstyrelsen delar utredarens kommentar om att efterfrågan på utbildningar påverkas starkt av möjligheten att få ett arbete med lön efter utbildningen. För övrigt inga kommentarer gällande utbildningar som sköts av andra instanser. Inom kompetensutvecklingsprojekten i strategisk plan kan hästföretag med 10 hästar eller mer erbjudas kompetensutveckling. Det gäller projekt inom ett rikt odlingslandskap, Greppa Näringen, ekologisk produktion, konkurrenskraft och djurvälfärd samt livsmedel och besöksnäring där rådgivning och andra kompetenshöjande aktiviteter erbjuds.

6 Konsekvensutredning

6.4 Redogörelse för förslag som lämnas

6.4.1 Förbättrad statistik och digitala hästpass

Länsstyrelsen delar utredarens förslag om att statistiken inom hästföretagande och hästnäring behöver förbättras.

6.4.2 Ökad möjlighet till finansiering och lönsamhet (AL)

Länsstyrelsen ställer sig positiv till ökade möjligheter till finansiering och lönsamhet för hästföretagare.

Investeringarna behöver dock inte nödvändigtvis finansieras via åtgärden för ökad konkurrenskraft i den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) i nästa programperiod. För att inte konkurrera med investeringar i livsmedelsproduktionen finns det skäl att se över möjligheterna att finansiera inom andra åtgärder exempelvis diversifiering till annat än jordbruk inom GJP i nästa programperiod. Ett annat skäl är att åtgärden ökad konkurrenskraft är undantaget från statsstödsreglerna vilket inte investeringar i hästverksamhet är.

- Länsstyrelsen anser inte att medel ska öronmärkas för investeringar i hästverksamhet. För att förenkla för företagen bör möjligheter till stöd vara flexibla och inte så styrda till vissa typer av investeringar. Det riskerar också att leda till att medel inte utnyttjas.

6.4.3 Bygglov och strandskydd

Länsstyrelsen ser utmaningar i att införa en generell bygglovsbefrielse för hästverksamhet då verksamhetens art kan ha stor omgivningspåverkan beroende på omfattning. Det bör göras en bedömning i varje enskilt fall som ligger i linje med rättspraxis, vilket den nuvarande lagstiftning inte förhindrar.

Länsstyrelsen konstaterar att undantaget för areella näringar i flera rättsfall inte utesluter hästverksamheter. Vidare har regleringen av undantaget för areella näringar i 7 kap 16 § miljöbalken sedan den 1 juli 2025 utökats och förtydligats i flera avseenden. Det kan därför finnas skäl att avvakta kommande tillämpning av detta lagrum.

6.4.4 Konsumentköplagen

Länsstyrelserna tillstyrker utredningens förslag att Regeringen går vidare med förslaget att ändra lagen så att köp av dyrare, levande djur undantas från konsumentköplagens tillämpningsområde. (Med dyrare djur avser utredningen djur där priset överstiger en tiondel av prisbasbeloppet). Tidigare ändringar av konsumentköplagen medger att köpeavtal kan tecknas mellan näringsidkare (säljare) och köpare så att fel på det levande djuret som visar sig inom sex månader inte ska anses vara ett fel som näringsidkaren svarar för. I de fall tvist uppstår kan också djuret fara illa då det kan råda oklarheter om hur djuret får tas om hand under tvisten och ovilja att ta ekonomiskt ansvar för djurets omsorg under pågående tvist.

6.4.5 Minskad regelbörda och ökat stöd i det administrativa arbetet

Länsstyrelsen delar generellt utredarens bedömning att minskad administrativ börda kan underlätta för hästföretagaren. Länsstyrelsen har dock noterat att tidigare övergång från detaljstyrt regelverk till ett mer funktionsinriktat regelverk inom djurskyddsområdet har tenderat att försvåra efterlevnaden och tillsynen av regelverket. Länsstyrelsen ställer sig i stället positiv till att öka informationsinsatserna kring regelverket och hästvälfärd samt förenkla kring administration, så som exempelvis utveckling av

digitala tjänster, snarare än att minska antalet djurskyddsbestämmelser. Med ökad kunskap hos den som vill hålla hästar blir det mer förutsägbart vad som krävs för att bedriva hästverksamhet. Detta ger bättre förutsättningar när hästägaren ska investera i ny fastighet eller anpassa äldre hästutrymmen till hästverksamhet. Tillståndsprövningen blir förutsägbar och inte lika ingripande för den som vill övergå från hobby till näringsverksamhet.

Länsstyrelsen är positivt till genomförande av förenklingsåtgärder för företag och stöd att navigera i den statliga administrationen. Tydlig målgruppsanpassade information, checklistor och andra verktyg välkomnas för att förenkla för företagen. Det är dock oklart hur Verksam.se ska bidra till att fler går från hästverksamhet som hobby till att bedriva näringsverksamhet.

6.4.6 Veterinära frågor

Länsstyrelsen delar inte utredningens förslag om att andra yrkeskårer än veterinärer ska ges möjlighet att efter utbildning utföra ultraljudsundersökningar inför seminering och dräktighetsundersökning av ston. Risken för allvarliga komplikationer som tarmruptur är större på häst än på nötkreatur beroende på anatomiska skillnader. Även hästens temperament kan försvåra undersökningen.

Länsstyrelsen delar inte utredningens förslag om att införa villkorad läkemedelsbehandling, ViLA, till näringsverksamheter med häst. I Sveriges strategi mot antimikrobiell resistens 2026–2035 har beslutats att det fortsatt ska vara ansvarsfull användning av antibiotika. Risken för att antibiotika används i onödan, till exempel vid luftvägsinfektioner, kan vara större utan klinisk undersökning gjord av veterinär. Risken för MRSA bedöms också öka. Det kan även vara svårt att skilja på frakturer och mjukdelsskador vid plötsliga skador. Utredningen har jämfört möjligheterna för ViLA behandling inom andra produktionsformer som gris – och nötnäringen där kraven är höga med regelbundna veterinärkontroller i besättningen. För att ViLA ska vara ett ekonomiskt alternativ inom hästnäringen krävs troligen relativt stora verksamheter.

6.4.8 Breddning av deltagande i hästverksamheter

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att ge regeringen uppdrag till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) att

tillse att det finns ett riktat statligt stöd för föreningar för barn och unga med hästverksamhet utanför idrottsrörelsen.

Länsstyrelsen håller med om att en breddning av deltagande i hästverksamheter bidrar till en meningsfull och hälsofrämjande fritid som stärker det fysiska och psykiska hälsan hos barn och unga. Genom att investera i fritidsaktiviteter för barn och unga kan samhället också begränsa de samhällskostnader som i senare skede kan uppstå på grund av psykisk ohälsa, utanförskap och kriminalitet. Staten bör därför ta ett större ansvar för att skapa möjlighet för att fler ska kunna delta i hästverksamheter

Vi instämmer i att förslaget skapar viktiga förutsättningar för att nå fler grupper som att få fler barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden att ta del av hästsporten.

Länsstyrelsen välkomnar intresset för forskningsstöd för att undersöka de långsiktiga konsekvenserna av de positiva effekterna på barns och ungas fysiska och psykiska hälsa samt sociala utveckling baserat på deltagande i hästverksamheter.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vikarierande länsöverdirektör Lotta Medelius-Bredhe med handläggare Anders Larsson som föredragande. I den slutgiltiga handläggningen har även avdelningscheferna Ulrika Lundberg, Helena Remnerud, Anna Conzen, Helene Munkner samt chefsjurist Shiva Norvad deltagit.